

Antradienį EP nariai patvirtino naujas ES gynybos pramonės paramos taisykles, kurios skatins ES valstybes kartu pirkti gynybos produktus.

Su ES Taryba jau suderintomis taisyklėmis įsteigiamas iki 2025 m. pabaigos veiksiantis instrumentas, kuris ES valstybėms skirs 300 mln. eurų bendram gynybos produkcijos, pavyzdžiui, ginklų sistemų, šaudmenų ir medicinos įrangos, įsigijimui. Tai padės ES šalims greičiau užpildyti svarbiausias gynybos sektoriaus spragas, atsirandančias dėl paramos Ukrainai teikimo.

ES rems tuos pirkimus, kuriuose dalyvaus bent trys ES valstybės arba Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, kurios priklauso Europos ekonominei erdvei: Islandija, Norvegija ir Lichtenšteinas. Siekiant padidinti ES gynybos pramonės konkurencingumą ir veiksmingumą, gynybos sutarčių rangovai ar subrangovai turės būti įsteigti minėtose valstybėse, jų negalės kontroliuoti trečiosios valstybės, o įsigyjamų Sąjungos ar asocijuotųjų trečiųjų valstybių kilmės komponentų kaina turės būti ne mažesnė nei 65 proc. numatomos galutinio produkto vertės.

Savo ruožtu ES padengs 15 proc. bendrai įsigyjamų gynybos priemonių kainos, ir ši parama bus didinama iki 20 proc., jei pirkimuose dalyvaus smulkus ir vidutinis verslas arba jei gynybos priemonės bus skiriamos Ukrainai ir Moldovai.

EP pranešėjas Michael Gahler (Europos liaudies partija, Vokietija) kalbėjo: „Tai istorinė akimirka ES gynybai, nes sukuriamas pirmas instrumentas, skatinantis ES valstybes bendrai įsigyti gynybos priemones. Jis padės atkurti gynybos priemonių atsargas, padidins ES valstybių karinių pajėgų sąveiką, sustiprins mūsų pramonę ir prisidės prie paramos Ukrainai. Kartu tai – dar ambicingesnės bendros gynybos darbotvarkės ES pradžia.“

„Šis instrumentas papildys kitą svarbų ES gynybos sektoriaus reglamentą – šaudmenų gamybos rėmimo aktą. Sugebėjome apginti Parlamento prioritetus, tarp jų ir paramą projektams, susijusiems su Ukraina ir Moldova. Remdami bendrus gynybos priemonių pirkimus, kartu padidinsime ir ES valstybių gynybos pajėgumus,“ – pridūrė kitas EP pranešėjas Zdzisław Krasnodebski (Europos konservatoriai ir reformuotojai, Lenkija).

ES taisyklėms pritarė 530 EP narių, 66 nepritarė, o 32 susilaikė. Jos įsigalios po formalaus ES Tarybos pritarimo.

